

Urbi et Orbi: “Waarom ben je bang? Heb je nog geen vertrouwen?”

Op vrijdag 27 maart vond vanwege de Covid-19-pandemie in het voorportaal van de Sint Pieter te Rome een bijzonder moment van gebed plaats. “Het is de tijd om de koers van het leven naar U, Heer, en naar de anderen te resetten,” aldus paus Franciscus in zijn meditatie die voorafging aan de aanbidding van het Allerheiligste Sacrament. Daarna gaf de paus een

buitengewone Urbi et Orbi-
zegen.

28-3-2020

Na het openingsgebed op het
voorplein vóór de Sint Pietersbasiliek
wordt het Evangelie gezongen
(evangelielezing: Marcus 4, 35-41):

Op diezelfde dag tegen het vallen van
de avond sprak Jezus tot hen: “Laten
we oversteken.” Zij stuurden het volk
weg en namen Hem mee zoals Hij
daar in de boot zat; andere boten
begeleidden Hem. Er stak een hevige
storm op en de golven sloegen over
de boot, zodat hij al vol liep. Intussen
lag Hij aan de achtersteven op het
kussen te slapen. Ze maakten Hem
wakker en zeiden Hem: “Meester,
raakt het U niet dat wij vergaan?” Hij
stond op, richtte zich met een
dwingend woord tot de wind en

sprak tot het water: “Zwijg, stil!” De wind ging liggen en het werd volmaakt stil. Hij sprak tot hen: “Waarom zijn ge zo bang? Hoe is het mogelijk dat ge nog geen geloof bezit?” Zij werden door een grote vrees bevangen en vroegen elkaar: “Wie is Hij toch, dat zelfs wind en water Hem gehoorzamen?”

Meditatie

1. "Tegen het vallen van de avond" (Mc. 4, 35). Zo begint de passage uit het Evangelie dat we zojuist hebben gehoord.[1] Het lijkt nu al wekenlang of de avond is gevallen. Het duister is neergedaald over onze pleinen, onze straten en onze steden; het heeft zich meester gemaakt van ons leven. Het vult alles met een oorverdovende stilte en een troosteloze leegte, die alles op haar weg verlamt. Je voelt het in de lucht, je ziet het aan de gebaren, je ziet het aan hoe mensen kijken. We zijn bang en verward.

Zoals de discipelen in het evangelie zijn wij ineens gegrepen door een onverwacht opgekomen razende storm. We merken dat we allemaal in hetzelfde schuitje zitten. We zijn kwetsbaar en we zijn de weg kwijt, en toch zijn we allemaal heel belangrijk en nodig. We moeten allemaal samen roeien en elkaar troost bieden. In die boot zitten wij met z'n allen. Net zoals die discipelen, die met één stem spreken en angstig zeggen: "We vergaan" (Mc. 4, 38). Zo merken ook wij dat we niet ieder voor zich verder kunnen, maar alleen gezamenlijk.

2. Het is gemakkelijk om ons in dit verhaal te herkennen. Wat moeilijk is, is de houding van Jezus te begrijpen. Terwijl de leerlingen van nature verontrust en wanhopig zijn, blijft Hij gewoon op de achtersteven, in het deel van de boot dat als eerste onder zal gaan. En wat doet Hij? Ondanks de commotie slaapt Hij

vredig, vertrouwend op de Vader - het is de enige keer in het Evangelie dat we Jezus zien slapen. Wanneer Hij wordt gewekt, brengt Hij de wind en het water tot bedaren, en dan wendt Hij zich tot de leerlingen op een verwijtende toon: "Waarom zijn jullie bang? Heb je nog geen geloof? (Mc. 4, 40).

3. Laten we proberen het te begrijpen. Wat is het gebrek aan geloof van de leerlingen, dat tegengesteld is aan het vertrouwen van Jezus? Ze hadden niet opgehouden in Hem te geloven, in feite roepen ze Hem aan. Maar laten we eens kijken hoe ze Hem aanroepen: "Meester, kan het u niet schelen dat we verloren gaan?" (Mc. 4, 38). Kan het u niet schelen: ze denken dat Jezus niet geïnteresseerd is in hen, dat Hij zich niet om hen bekommert. Onder ons, in onze families, is een van de dingen die het meest pijn doen als we onszelf horen

zeggen: "Geef je niet om mij?" Het is een zin die pijn doet en stormen in ons hart ontketent. Het moet Jezus ook wakker geschud hebben. Omdat niemand meer om ons geeft dan Hij. In feite redt Hij, als Hij eenmaal is aangeropen, zijn twijfelende leerlingen.

4. De storm ontmaskert onze kwetsbaarheid en laat die valse en onnodige zekerheden achter waarmee we onze agenda's, onze plannen, onze gewoontes en prioriteiten hebben opgebouwd. Het laat ons zien hoe we in slaap zijn gevallen en hebben achtergelaten wat ons leven en onze gemeenschap voedt, onderhoudt en kracht geeft. De storm brengt alle intenties aan het licht van het "inpakken" en het vergeten van wat de zielen van onze volkeren heeft gevoed; al die pogingen om te verdoven met schijnbaar "reddende" gewoontes, niet in staat om een beroep te doen

op onze wortels en de herinnering aan onze voorouders op te roepen, waardoor we de immuniteit die nodig is om tegenspoed het hoofd te bieden, niet meer onder ogen kunnen zien.

Met de storm is de truc vervallen van die stereotypen waarmee we onze "ego's", die zich altijd zorgen maken over ons eigen imago, gecamoufleerd hebben, en opnieuw is ontdekt dat we niet los kunnen van het (gezegende) gemeenschappelijk bezit: het bestaan als broeders en zusters.

"Waarom ben je bang? Heb je nog geen vertrouwen?"

5. Heer, uw Woord vanavond slaat op ons en gaat ons allemaal aan. In deze wereld van ons, waar U meer van houdt dan wij, zijn we op volle snelheid doorgeschoten, voelen we ons sterk en tot alles in staat. Geleidelijk aan hebben we ons laten

meeslepen door de dingen en ons laten verdoven door de haast. We zijn niet gestopt bij uw oproepen, we zijn niet ontwaakt door oorlogen en mondiale onrechtvaardigheden, we hebben niet geluisterd naar de kreet van de armen, en van onze ernstig zieke planeet. We gingen onverschrokken verder, met de gedachte dat we wel altijd gezond zouden blijven in een zieke wereld. Nu, terwijl we op zee in beroering zijn, smeken we U, "Word wakker, Heer!"

"Waarom ben je bang? Heb je nog geen geloof?"

6. Heer, Gij doet een beroep op ons, een beroep op ons geloof. Dat het niet zozeer gaat om te geloven dat U bestaat, maar om naar U toe te komen en U te vertrouwen. In deze Vastentijd klinkt uw dringende oproep: "Bekeer je," "keer met heel je hart naar Mij terug" (Joel 2, 12). U

roept ons op om deze tijd van de beproeving aan te grijpen als een tijd van keuze. Het is niet de tijd van uw oordeel, maar van ons oordeel: de tijd om te kiezen voor wat belangrijk is en wat voorbij gaat, om te onderscheiden wat nodig is en wat niet. Het is de tijd om de koers van het leven naar U, Heer, en naar de anderen te resetten. En we kunnen kijken naar zoveel voorbeeldige metgezellen die, in angst, hebben gereageerd door hun leven te geven. Het is de werkkraft van de Geest die wordt uitgestort en gegoten in moedige en edelmoedige toewijding. Het is het leven van de Geest dat in staat is om te verlossen, te waarderen en te laten zien hoe ons leven geweven en in stand gehouden wordt door gewone mensen - meestal vergeten - die niet verschijnen in de krantenkoppen en tijdschriften of op de grote catwalks van de laatste show, maar vandaag de dag zonder twijfel de beslissende gebeurtenissen

van onze geschiedenis schrijven:
artsen, verpleegkundigen en
verplegers,
supermarktmedewerkers,
schoonmakers, verzorgers,
vervoerders, wetshandhavers,
vrijwilligers, priesters, religieuzen en
vele, vele anderen die hebben
begrepen dat niemand zich kan
redden. Tegenover het lijden,
waaraan de ware ontwikkeling van
onze volkeren wordt afgemeten,
ontdekken en ervaren we het
hogepriesterlijk gebed van Jezus:
"opdat allen één zijn" (Joh. 17, 21).
Hoeveel mensen oefenen geduld uit
en geven elke dag hoop, waarbij ze
ervoor zorgen dat ze niet in paniek
raken maar medeverantwoordelijk
zijn. Hoeveel vaders, moeders,
grootouders en grootmoeders,
leerkrachten laten onze kinderen
met kleine en dagelijkse gebaren
zien hoe ze een crisis onder ogen
moeten zien en hoe ze die moeten
doorstaan door hun gewoontes aan

te passen, hun ogen te verheffen en het gebed te stimuleren. Hoeveel mensen bidden, offeren en bemiddelen voor het welzijn van iedereen. Gebed en stille dienst: dat zijn onze wapens om te overwinnen.

"Waarom ben je bang? Heb je nog geen vertrouwen?"

7. Het begin van het geloof is dat we weten dat we redding nodig hebben. We zijn niet zelfvoorzienend, eenlingen; op onszelf zullen we zinken: we hebben de Heer nodig zoals de oude zeelieden de sterren. We nodigen Jezus uit in de boten van ons leven. Laten we Hem onze angsten geven, zodat hij ze kan overwinnen. Net als de leerlingen zullen we ervaren dat we met Hem aan boord geen schipbreuk zullen lijden. Want dit is Gods kracht: alles wat ons overkomt, zelfs slechte dingen, ten goede te keren. Hij

brengt gemoedsrust in onze stormen,
want bij God sterft het leven nooit.

8. De Heer daagt ons uit en nodigt ons uit om, te midden van onze storm, solidariteit en hoop te wekken en te activeren die in staat zijn om stevigheid, steun en betekenis te geven aan deze uren waarin alles schipbreuk lijkt te hebben geleden. De Heer ontwaakt om ons Paasgeloof te wekken en te doen herleven. We hebben een anker: in Zijn kruis zijn we gered. We hebben een roerganger: in Zijn kruis zijn we verlost. We hebben hoop: in Zijn kruis zijn we genezen en omarmd, zodat niets en niemand ons kan scheiden van Zijn verlossende liefde. Te midden van het isolement waarin we lijden onder het gebrek aan genegenheid en ontmoetingen, waarbij we het gebrek aan veel dingen ervaren, luisteren we opnieuw naar de aankondiging die ons redt: Hij is opgestaan en leeft

naast ons. De Heer roept ons vanaf Zijn kruis op om het leven dat ons te wachten staat te herontdekken, om te kijken naar hen die ons claimen, om de genade die ons bewoont te versterken, te erkennen en te bemoedigen. Laten we de kwijnende vlam niet doven[2], die nooit ziek wordt, en laten we de hoop weer aanwakkeren.

9. Zijn kruis omarmen betekent de moed vinden om alle tegenslagen van de huidige tijd te omarmen en even afstand te doen van ons verlangen naar almacht en bezittingen om ruimte te geven aan de creativiteit die alleen de Geest kan wekken. Het betekent de moed vinden om ruimtes te openen waar iedereen zich geroepen voelt en nieuwe vormen van gastvrijheid, broederschap en solidariteit toe te laten. In Zijn kruis zijn we gered om de hoop te verwelkomen en het te laten zijn om alle mogelijke

maatregelen en manieren die ons kunnen helpen om onszelf te behouden en te bewaken, te versterken en te ondersteunen. De Heer omarmen om de hoop te omarmen: dat is de kracht van het geloof, die ons bevrijdt van angst en ons hoop geeft.

"Waarom ben je bang? Heb je nog geen vertrouwen?"

10. Beste broeders en zusters, vanuit deze plaats, die het rotsachtige geloof van Petrus verhaalt, wil ik jullie vanavond allemaal aan de Heer toevertrouwen, op voorspraak van Onze Lieve Vrouw, heil van Gods volk, ster van de stormachtige zee. Vanaf deze colonnade die Rome en de wereld omarmt, daalt Gods zegen op u neer als een troostende omhelzing. Heer, zegen de wereld, geef gezondheid aan het lichaam en troost aan het hart. U vraagt ons niet bang te zijn. Maar ons geloof is zwak

en we zijn bang. Maar U, Heer, laat ons niet aan de greep van de storm over. En nogmaals: "Wees niet bang" (Mt 28, 5). En wij, samen met Petrus, "werpen al onze zorgen op U, want Gij hebt zorg voor ons".[3]

Sub tuum presidium - Parce Domine

Vanaf het voorplein vóór de Sint Pieter liep de Paus naar de beeltenis van Maria *Salus Populi Romano* dat rechts naast de hoofdingang van de Sint Pieter opgesteld stond en bad daar enige momenten, terwijl werd gezongen (Gebedenboek):

Tot U nemen wij onze toevlucht:
wees onze bescherming,

heilige Moeder van God,

wijs onze gebeden niet af

als wij in nood zijn,

maar verlos ons uit alle gevaren,

Gij, glorierijke en gezegende Maagd.

Vervolgens liep de Paus naar de andere zijde van de hoofdingang waar het 'mirakelkruis' opgesteld staat en dat uit de kerk San Marcello al Corso afkomstig is. Het 'mirakelkruis' werd tijdens de pestepidemie van 1522 door Rome gedragen. Ook daar bidt de Paus terwijl werd gezongen:

Refrein:

Spaar, Heer,

spaar uw volk

en blijf niet voor altijd

op ons vertoornd.

1. Laat ons toorn en wraak
verzoenen,

laat ons wenen voor de Rechter, laat
ons roepen en smeken,

laat ons diep gebogen zeggen:

Refrein

2. Door ons zonden hebben wij, o
God,

uw goedheid beledigd. Gij die
vergeeft: stort uit de hemel

uw vergiffenis over ons uit.

Refrein

3. Verleen ons in deze geschikte tijd

dat wij in de waterstroom van onze
tranen ons hart mogen reinigen en
dat het moge worden

en vreugdevol offer van liefde.

Refrein

4. Hoor, goede Schepper,

ons gebed met ons wenen, dat wij tot
U richten

in deze heilige vastentijd.

Refrein

5. God, die de harten doorgrondt,

Gij kent onze zwakke krachten:

geef aan hen die tot U zijn
teruggekeerd

de genade van de vergiffenis.

Refrein

Aanbidding en zegen

Vervolgens ging de Paus het atrium (voorhal) van de Sint Pieter in, waar het Allerheiligst Sacrament in de monstrans op het daar opgestelde altaar ter Aanbidding werd geplaatst.

Het *Adoro te devote* werd gezongen ter ere van Christus, aanwezig in de Eucharistische Gedaante van het Brood, waarna enige momenten van stille aanbidding.

De litanie van het Kruis werd gebeden, voorafgaand aan het zingen van het *Tantum Ergo*, waarna de zegen *Urbi et Orbi* werd aangekondigd.

De Paus liep met Allerheiligst Sacrament in de monstrans naar de centrale deur van de Sint Pieter naar het plein en waarna Christus in het Allerheiligst Sacrament zegent.

.....

[1] Vgl. Mc. 4, 35-41

[2] Vgl. Jes. 42, 3

[3] Vgl. 1 Pt. 5, 7

Vertaling: RKdocumenten.nl

© 2020, *Libreria Editrice Vaticana / Stg. InterKerk / Nederlandse Bisschoppenconferentie. Vertaald uit het Italiaans/Duits: de Kommel;*

*alineaverdeling en -nummering:
redactie RKDocumenten.nl*

pdf | Document automatisch
aangemaakt door <https://opusdei.org/nl-nl/article/urbi-et-orbi-waarom-ben-je-bang-heb-je-nog-geen-vertrouwen/>
(27-3-2025)